
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

СЪЮЗ НА МАТЕМАТИЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ПРОЛЕТЕН МАТЕМАТИЧЕСКИ ТУРНИР

31 март – 1 април 2014 г., Русе

Задачи, решения, оценяване

4.1. Пресметнете стойностите на изразите $A = 2014 \cdot (201.4 - 89.9) - 555$, $B = 234567 : 9 - 123456 : 6$, $C = 3 \cdot (1423.9 + 170.6 - 128.8) : 7$. Пресметнете D , което е равно на лицето (в кв. см) на правоъгълник с широчина 6 см и периметър 1838 см. Сравнете A , B , C и D по големина.

Решение: Имаме $A = 2014 \cdot (804 - 801) - 555 = 2014 \cdot 3 - 555 = 6042 - 555 = 5487$,

$B = 26063 - 20576 = 5487$ и $C = 3 \cdot (12807 + 1020 - 1024) : 7 = 3 \cdot 12803 : 7 = 5487$. Сборът от дължината и широчината на правоъгълника е $1838 : 2 = 919$ см и дължината му е $918 - 6 = 913$ см. За лицето намираме $913 \cdot 6 = 5478$ кв. см. Следователно $A = B = C > D$.

Оценяване: по **1 точка** за пресмятане на A , B и C ; **2 точки** за пресмятане на D ; **1 точка** за сравняване на A , B , C и D .

4.2. От правоъгълник с дължина 17 дм и широчина 62 см се отрязва квадрат с възможно най-голяма страна. От останалия правоъгълник се отрязва квадрат с възможно най-голяма страна. Това продължава, докато е възможно. Да се намерят:

- броят и дължините на страните на получените квадрати;
- сборът от обиколките на получените квадрати.

Решение: а) Дължината на първоначалния правоъгълник е 170 см. Отрязват се 2 квадрата с размери 62×62 см, 1 квадрат с размери 46×46 см, 2 квадрата с размери 16×16 см, 1 квадрат с размери 14×14 см и 7 квадрата с размери 2×2 см. Общо квадратите са $2 + 1 + 2 + 1 + 7 = 13$.

б) $2 \cdot 4 \cdot 62 + 1 \cdot 4 \cdot 46 + 2 \cdot 4 \cdot 16 + 1 \cdot 4 \cdot 14 + 7 \cdot 4 \cdot 2 = 920$ см.

Оценяване: **3 точки** за а); **3 точки** за б).

4.3. Намерете всички решения на ребуса ПМС + РУСЕ = 2014, ако на еднакви букви съответстват еднакви **ненулеви** цифри, а на различните букви съответстват различни цифри.

Решение. Понеже П не може да е нула, то има пренос към хилядите. Тогава $P = 1$. От друга страна С и Е са различни и никое от тях не е 1 или 0. Следователно $C + E$ не може да е 4. Получаваме, че $C + E = 14$, откъдето $C > 4$, $M + C = 10$ и $P + U = 9$.

Ако $C = 5$, то $M = 5$: абсурд.

Ако $C = 6$, то $E = 8$, $M = 4$; сега П и У са 2 и 7 в някакъв ред.

Ако $C = 7$, то $E = 7$: абсурд.

Ако $C = 8$, то $E = 6$, $M = 2$; сега П и У са 4 и 5 в някакъв ред.

Ако $C=9$, то $M=1=P$: абсурд.

И така, решенията са: $246+1768$, $746+1268$, $428+1586$ и $528+1486$.

Оценяване: **0,5 точки** за $P=1$; **1 точка** за $C+E=14$; **0,5 точки** за $M+C=10$; **0,5 точки** за $\Pi+Y=9$; по **0,5 точки** за изследване на случаите $C=5, 6, 7, 8$ и 9 ; **2 точки** за завършване на решението.

4.4. На спирка „Центъра” на автобус № 2 бях заедно с моя приятел и след като от автобуса слязоха трима пътници, се качихме само ние. След това, на първата спирка слязоха 11, а се качиха 7 пътници. На втората спирка се качиха, колкото слязоха. На третата спирка се качиха 18, а слязоха шест пъти по-малко пътници. На следващата спирка слязоха половината от пътуващите и още 1, а никой не се качи. На петата се качиха 5 и слязоха два пъти повече. На шестата спирка слязохме с моя приятел заедно с още трима души и никой не се качи, а в автобуса останаха 10 пътници. Колко пътници е имало в автобуса точно преди спирка „Центъра”?

Решение: Нека началният брой пътници е x . Попълваме таблицата за спирки Ц, 1, 2, 3, 4 в този ред, а за останалите – отзад напред.

Спирка	Слезли	Качили се	Оставащи
Ц	3	2	$x-1 \downarrow$
1	11	7	$x-5 \downarrow$
2	-	-	$x-5 \downarrow$
3	3	18	$x+10 \downarrow$
4	$(x+10):2+1$	0	$(x+10):2-1=20$
5	10	5	15 $\uparrow$
6	5	0	10 $\uparrow$

Решавайки уравнението $(x+10):2-1=20$, получаваме $x=32$ пътници.

Оценяване: По **1 точка** за определяне на всеки от изразите $x-1$, $x-5$, $x+10$ и за броя 20 след 4-тата спирка; **1 точка** за съставяне на уравнението; **2 точки** за завършване на решението.